

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

วินิช โสภพผล : การศึกษาแบบแผนการใช้โลหิตของศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย
(PATTERNS OF BLOOD USE OF THE NATIONAL BLOOD CENTRE, THAI RED CROSS SOCIETY)
อ.ที่ปรึกษา : รศ.นพ.องอาจ วิพุทธศิริ, อ.ที่ปรึกษาร่วม : ผศ.นพ.นรินทร์ นีรัฐสุทธิกุล; 128 หน้า.
ISBN 974-636-375-1.

องค์การอนามัยโลก ได้ประมาณการใช้โลหิตของแต่ละประเทศไว้ประมาณร้อยละ 2 ของประชากรต่อปี จากสถิติในปี 2537 ประเทศไทยมีความต้องการโลหิตบริจาค ประมาณ 1.2 ล้านหน่วย มีการใช้โลหิตทั่วประเทศ 1.0 ล้านหน่วย มีการจำหน่ายทั้งโลหิตประมาณ ร้อยละ 10.2 ของการใช้โลหิตทั่วประเทศ การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์แบบแผนการจัดหาโลหิต การตรวจคัดกรอง การแปรรูป การเก็บรักษา การจ่ายและการจำหน่ายทั้งโลหิตของศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ โดยได้ทำการศึกษาลอหิตทุกหน่วยที่ได้จากการจัดหาของศูนย์ฯ ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ.2539 ถึงวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ.2539 รวมระยะเวลา 12 สัปดาห์ จำนวนทั้งสิ้น 83,101 หน่วย โดยใช้แบบบันทึกข้อมูล การสัมภาษณ์ และการสังเกต ในฐานะอาสาสมัครผู้เข้าร่วมงานภายในศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ

จากการศึกษาพบว่า การจัดหาโลหิตบริจาคส่วนใหญ่ได้จากการรับบริจาคโลหิตนอกสถานที่ ร้อยละ 63.16 ผู้บริจาคโลหิตส่วนใหญ่ อายุต่ำกว่า 40 ปี (ร้อยละ 83.33) ประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50.37) เป็นเพศชายซึ่งบริจาคโลหิตซ้ำ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัท (ร้อยละ 36.94) ประชาชนทั่วไป (ร้อยละ 25.05) นักเรียน นักศึกษา (ร้อยละ 19.06) การตรวจคัดกรองพบว่าอัตราการติดเชื้อในโลหิตบริจาค ของผู้บริจาคโลหิตรายใหม่สูงกว่าผู้บริจาคโลหิตซ้ำ ถึง 9.75 เท่า การติดเชื้อมากที่สุด คือ ไวรัสตับอักเสบบี ร้อยละ 1.46 ไวรัสตับอักเสบบี ร้อยละ 0.48 โลหิตได้ถูกนำไปแปรรูป ร้อยละ 58.39 โดยผลิตภัณฑ์ที่ได้ส่วนใหญ่ คือ เม็ดโลหิตแดงเข้มข้น ร้อยละ 55.46 พลาสมาสดแช่แข็ง ร้อยละ 34.32 โลหิตและผลิตภัณฑ์ที่ได้ เก็บรักษา ร้อยละ 1.63 โลหิตครบและผลิตภัณฑ์ ได้ จ่ายให้โรงพยาบาลรัฐบาล ในกรุงเทพมหานครมากที่สุด ร้อยละ 32.32 โรงพยาบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 28.98 โรงพยาบาลในส่วนภูมิภาค ร้อยละ 29.69 และอยู่ระหว่างการผลิตภายในศูนย์ฯ ร้อยละ 2.74 อัตราการจำหน่ายทั้งโลหิต ร้อยละ 4.64 เนื่องจากสาเหตุการติดเชื้อ (ร้อยละ 2.30) หมดอายุ (ร้อยละ 1.50) และสาเหตุอื่น ๆ (ร้อยละ 0.84)

ผลการวิจัยนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ เพื่อให้ได้กระบวนการผลิตที่มีประสิทธิภาพ คุณภาพ ปลอดภัยและมีต้นทุนที่เหมาะสม โดยเฉพาะการจัดหาผู้บริจาคโลหิต การปรับปรุงพัฒนากระบวนการวิธีการปฏิบัติงานในกระบวนการผลิต การเก็บรักษาและการเบิก-จ่ายโลหิต อย่างต่อเนื่องและลดการสูญเสียโลหิต

ภาควิชา เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม
สาขาวิชา เวชศาสตร์ชุมชน
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม